

Univerzita Pardubice
Fakulta restaurování
Ateliér restaurování a konzervace papíru, knižní vazby a dokumentů
Jiráskova 3, 570 01 Litomyšl

Věc: Oponentský posudek na bakalářskou práci Michaely Čermákové

Téma práce: Komplexní restaurování starého tisku z roku 1670

Oponent práce: PhDr. Jan Novotný

Návrh klasifikace: **výborně**

Předmětem bakalářské práce je komplexní restaurování španělského tisku *Mystica Civda de Dios* z roku 1670 deponovaného v Moravské zemské knihovně v Brně. Kniha prošla v minulosti povodní, dochovala se ve špatném fyzickém stavu. Listy v bloku jsou místy slepené a znečištěné kalovým sedimentem, papír poškozen plísní a usňový povrch smršťený.

K posouzení byla předložena bakalářská práce o celkovém rozsahu 95 stran, včetně 56 stran příloh. Uspořádání kapitol a podkapitol je logické, restaurátorská zpráva obsahuje základní identifikační údaje, typologický popis, popis poškození, restaurátorský záměr a postupy restaurování s uvedením použitých materiálů a chemikálií.

Přínosná je kapitola *10 Historický kontext*, kde je přehledně zachycena historie uložení svazku ze zámecké knihovny Chorynských z Ledské. Popsána je přírodní katastrofa v roce 1852, kterou knihovna prošla, v souvislosti s katalogizací knih zařazeno tiskové razítko *Bibliotheca Friderici Comitis Chorinsky in Arc. Sadek in Moravia MDCCCCVI*. a uvedeno pozadí umístění španělského tisku do Moravské zemské knihovny v Brně.

Při restaurování byl zvolen šetrný způsob zachování původní autenticity vazby i přes to, že blok vykazoval větší rozměry než desky. Z tohoto důvodu jsou vystouplé okraje listů chráněny speciální košílkou a svazek umístěn do krabice typu *phase box* s krčkem.

K technologickému zpracování vazby mám poznámku ke klížení bloku, kde byl použit podle soudobých postupů kostní klič, který však není tak flexibilní jako želatina. Následně byly nalepeny mezivazní přelepy rovněž kostním kličem, pergamenové přelepy je vhodnější lepit moučným lepidlem nebo hustým škrobem, v případě použití teplého kostního kliču může dojít ke zkřehnutí pergamenu a rovněž ke zvýšení tuhosti hřbetu.

V kapitole *8 Doporučené podmínky uložení* je třeba zdůraznit, že zajištění doporučených podmínek uložení je nezbytné pro dlouhodobé uchování restaurovaného svazku a pro zpomalení nežádoucích degradačních faktorů. Při dodržení požadované intenzity osvětlení 50 lx (podíl UV záření světelných

zdrojů eliminovat pod $10 \mu\text{W}\cdot\text{lm}^{-1}$) lze knihu vystavit celkové roční expozici 48 000 lx·h (osvit je součin expozice a intenzity osvětlení) nebo po dobu 12 týdnů.

V závěru je uvedeno, že nebyly nalezeny žádné historické katalogizační vpisky. Zachovaly se však někde primární soupisy knih při jejich opakované katalogizaci a to s uvedením restaurovaného svazku? Naskytá se také zajímavá otázka, zda byl svazek součástí knihovny při jejím významném rozšíření za *Gottfrieda Ignáce Walldorfa staršího*, který nechal knihovnu zkatalogizovat a setřídít. Při této příležitosti došlo ke sjednocení vzhledu knihovny natřením hřbetů bílou barvou, španělský tisk však hřbet přetřený nemá.

Bakalářská práce obsahuje několik drobných formálních nedostatků a překlepů v textu. Podle ČSN ISO 2145 se u číslování oddílů a pododdílů mezi číslo kapitoly a text nadpisu nepíše tečka. Text je správně zarovnán do bloku, ale na konci řádků se u bakalářských ani jiných akademických prací nepoužívá automatické dělení slov. Zkratky v *Seznamu zkratk* jsou kromě *MZK - Moravská Zemská knihovna* obecného charakteru a není smysluplné je uvádět (např. č. – číslo, mm – milimetr, viz - odkaz na přílohu, tzv. – takzvaný). Jednotky mm a % musí být odděleny od čísla mezerou, pokud se nejedná o adjektivum (např. 0,5% roztok- půlprocentní roztok).

Autorka splnila podmínky zadání. S celkovou koncepcí restaurování jsem spokojen, veškeré zásahy jsou přehledně dokumentovány, proto navrhuji studentce Michaelě Čermákové hodnocení **výborně**.

V Praze dne 5. 6. 2017

PhDr. Jan Novotný
zástupce vedoucí
Oddělení restaurování
Národní knihovna ČR